

Πηνελόπη

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΕΥΡΕΙΑ ΚΛΙΜΑΚΑ

Θύμησις

Ηρόδοτος

Παραδοτέο Π9

Βιβλίο μαθητή

Ελληνικά
Σχολεία
στην
Κοινωνία
της
Πληροφορίας

Φορέας
Υλοποίησης

Ε.Α. Ινστιτούτο
Τεχνολογίας
Υπολογιστών

Ανάδοχοι

- Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (ΙΕΛ)
- Ελληνογερμανική Αγωγή
- Παπασωτηρίου Α.Ε.

Φορείς της Ενέργειας

<p>ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ Β' ΚΟΙΝΩΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ</p>	<p>ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ</p>	<p>ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ</p> <p>ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΗΡΙΞΗΣ</p>	<p>ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ</p>
	<p>Συγχρηματοδότηση: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, Δ/ση V & Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Δ/ση XVI</p>		<p>ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ</p>

ΘΥΜΗΣΙΣ

Παραδοτέο: Π9 – Βιβλίο μαθητή

Συμβατική Ημερομηνία Παράδοσης: Μάρτιος 2001

Ημερομηνία Παράδοσης: Δεκέμβριος 2002

Έκδοση: 1.0

Περίληψη

Στο Παραδοτέο αυτό θα βρείτε οδηγίες για την χρήση του λογισμικού του ΗΡΟΔΟΤΟΥ μέσα στην τάξη. Δίνεται επίσης, αναλυτική περιγραφή της πλοήγησης μέσα σε όλα τα επιμέρους προγράμματα που αποτελούν το λογισμικό, τόσο το κλειστό κομμάτι του λογισμικού όσο και οι ανοιχτές βιβλιοθήκες και προγράμματα.

Συντάκτες: Νάντια Οικονόμου (ΙΕΛ)

Γιάννης Κουλαφέτης (ΙΕΛ)

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	5
2. Εκπαιδευτικά Σενάρια	6
2.1 Διδακτική διαδικασία- Δραστηριότητες	6
3. Πλοήγηση στο λογισμικό του Ηροδότου	9
3.1 Εισαγωγή στο λογισμικό	9
3.2 Εισαγωγική ενότητα του λογισμικού.....	12
3.3 Τα ταξίδια του Ηροδότου.....	13
3.3.1 <i>Επεισόδια (Σάρδεις, Νείλος, Σαλαμίνα, Δωδώνη, Θερμοπύλες)</i>	14
3.3.2 <i>Πρωτότυπο κείμενο και νεοελληνική απόδοση</i>	14
3.3.3 <i>Γλωσσικές παρατηρήσεις και ασκήσεις</i>	15
3.3.4 <i>Λεξικό</i>	17
3.3.5 <i>Το μαντείο των Δελφών</i>	18
3.3.6 <i>Τα εισαγωγικά και παράλληλα κείμενα του χρήστη</i>	19
3.4 Η βιβλιοθήκη του λογισμικού.....	19
3.4.1 <i>Η βιβλιοθήκη του χρήστη</i>	20
3.5 Πλοήγηση στα προγράμματα της βάσης δεδομένων του λογισμικού του ΗΡΟΔΟΤΟΥ ...	20
3.5.1 <i>Βιβλιοθήκη πολυμέσων</i>	20
3.5.2 <i>Κειμενογράφος για πληκτρολόγηση αρχαίων κειμένων</i>	23
3.6 Διασυνδέσεις.....	24
3.7 Παράλληλα κείμενα	26

1. Εισαγωγή

Το εκπαιδευτικό λογισμικό ΗΡΟΔΟΤΟΣ σχεδιάστηκε από το Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου σε συνεργασία με το σχολείο της Ελληνογερμανικής Αγωγής και τις εκδόσεις Παπασωτηρίου Α.Ε. Πρόκειται για ένα λογισμικό που περιλαμβάνει τα ακόλουθα προγράμματα:

- Το κυρίως λογισμικό (κλειστό λογισμικό)
- Την βιβλιοθήκη πολυμεσικού υλικού
- Το πρόγραμμα των διασυνδέσεων
- Το πρόγραμμα παράλληλης στοίχισης αρχαίων κειμένων και νεοελληνικών αποδόσεων
- Το βιβλίο καθηγητή (πρόγραμμα προσθήκης ασκήσεων και παρακολούθησης βαθμολογίας)
- Το πρόγραμμα προσθήκης χρηστών από τον διδάσκοντα

Όλα τα προγράμματα, εκτός από το πρώτο, είναι ανοιχτά στους χρήστες για προσθήκη δικού τους υλικού, το οποίο, στην συνέχεια, 'βλέπουν' μέσα από το κυρίως λογισμικό του ΗΡΟΔΟΤΟΥ.

Το πρόγραμμα απευθύνεται κατά κύριο λόγο στους διδάσκοντες αρχαία ελληνική γλώσσα και γραμματεία στην Β' Γυμνασίου, μπορεί όμως να χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο του μαθήματος διδασκαλίας της νέας ελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας όλων των τάξεων του Γυμνασίου, καθώς και της ιστορίας της Α' Γυμνασίου.

2. Εκπαιδευτικά Σενάρια

Το λογισμικό ΗΡΟΔΟΤΟΣ αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του Έργου ΠΗΝΕΛΟΠΗ/ΘΥΜΗΣΙΣ για να ενταχθεί στο Πρόγραμμα Σπουδών για την διδασκαλία της αρχαίας ελληνικής γλώσσας και γραμματείας στην Β' τάξη Γυμνασίου. Στην συνέχεια, αφού γίνει μια σύντομη ανασκόπηση των σεναρίων ένταξης του λογισμικού στην διδακτική πράξη, θα παρουσιαστούν οι παιδαγωγικοί, κοινωνιολογικοί και πολιτιστικοί στόχοι του λογισμικού και θα αναλυθούν διεξοδικά τα δύο σενάρια ένταξης του λογισμικού στην σχολική πρακτική της Β' Γυμνασίου.

2.1 Διδακτική διαδικασία- Δραστηριότητες

Το λογισμικό που αναπτύχθηκε καλύπτει συνολικά πέντε αποσπάσματα (ενότητες-επεισόδια) συν την ενότητα των Δελφών. Κάθε ενότητα ολοκληρώνεται σε τουλάχιστον πέντε διδακτικές ώρες. Κατά συνέπεια, το λογισμικό καλύπτει κατά προσέγγιση είκοσι πέντε διδακτικές ώρες. Σε αυτές μπορούν να προστεθούν ν ώρες για προσθήκη υλικού στο λογισμικό.

Στην συνέχεια, σας δίνονται μερικές ιδέες για το πώς μπορείτε να δουλέψετε με το λογισμικό του ΗΡΟΔΟΤΟΥ, πάντα με την καθοδήγηση του καθηγητή σας.

Εισαγωγή στον κόσμο του συγγραφέα

Συζητήστε με τους συμμαθητές σας ό,τι γνωρίζετε για τον ιστορικό Ηρόδοτο (από το μάθημα της ιστορίας κ.ά.). Πηγαίνετε στην εισαγωγική ενότητα του λογισμικού του ΗΡΟΔΟΤΟΥ και διαβάστε το κείμενο που αφορά την ζωή, την γλώσσα και το έργο του. Αφού λύσετε τις απορίες σας, συνεχίστε με την βιβλιογραφία. Ο καθηγητής σας μπορεί να σας συστήσει να διαβάσετε κάποια από τα βιβλία.

Τι ξέρετε για τις διαλέκτους της αρχαίας Ελλάδας από το μάθημα της ιστορίας; Ακούστε τις εκφωνήσεις των τριών λέξεων στις διάφορες διαλέκτους και διαβάστε τα κείμενα στον χάρτη. Ξέρετε διαλέκτους της νέας ελληνικής γλώσσας ή στοιχεία των αρχαίων διαλέκτων που επιβιώνουν στην νέα ελληνική;

Ενότητες-επεισόδια

Προκειμένου να μελετήσετε τις ενότητες-επεισόδια του λογισμικού, συμβουλευτείτε τον καθηγητή σας για το ποια ενότητα θα επισκεφτείτε κάθε φορά. Αφού την επιλέξετε, ξεκινήστε με το εισαγωγικό κείμενο. Το κείμενο αυτό έχει σκοπό να σας εξοικειώσει με τα πρόσωπα και τα γεγονότα που διαδραματίζονται. Θα διαπιστώσετε ότι σε κάθε κείμενο (το οποίο μπορείτε να διαβάσετε και/ή να ακούσετε) υπάρχουν μπλε, πράσινες ή κόκκινες λέξεις. Οι μπλε λέξεις οδηγούν σε κείμενα και εικόνες. Διαβάστε τα κείμενα, τα οποία μπορεί να είναι εγκυκλοπαιδικά, λογοτεχνικά κ.ά. Ποια σχέση έχουν κάθε φορά με το επεισόδιο που μελετάτε; Τα σχεδιαγράμματα και οι εικόνες σας βοηθούν να κατανοήσετε καλύτερα τα γεγονότα; Συζητήστε θέματα που αφορούν θησαυρούς της ελληνικής αρχαιότητας που βρίσκονται σήμερα σε διάφορα μουσεία του κόσμου. Ποιους από τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία έχετε επισκεφτεί;

Οι πράσινες λέξεις σας οδηγούν στο διαδίκτυο. Αν ο καθηγητής σας σας συστήσει να τις πατήσετε, διαβάστε το υλικό που περιέχουν, τις εικόνες για τα κείμενα για να πάρετε περισσότερες πληροφορίες για το θέμα σας.

Οι κόκκινες λέξεις οδηγούν σε video ή εικονικές αναπαραστάσεις. Τα κείμενα που έχετε διαβάσει ποια σχέση έχουν με τα όσα βλέπετε στις αναπαραστάσεις αυτές;

Με βάση τα όσα μελετήσατε, μπορείτε να προσθέσετε κείμενα, εικόνες, ακόμα και ήχους ή video σχετικά με κάθε θέμα στην βάση δεδομένων του λογισμικού και να φτιάξετε τις δικές σας ενότητες.

Όταν ολοκληρώσετε τα εισαγωγικά κείμενα, προχωρήστε στα αποσπάσματα του αρχαίου κειμένου. Από την πρώτη ματιά, διαπιστώνετε ότι τα αρχαία κείμενα έχουν πολλά κοινά στοιχεία με την νεοελληνική απόδοση. Κάποιες λέξεις έχουν παραμείνει οι ίδιες και θα τις δείτε με κόκκινο χρώμα. Ακούστε τα αρχαία κείμενα και την νεοελληνική απόδοσή τους. Μπορείτε ακόμα και να δοκιμάσετε να τα απαγγείλετε. Θα διαπιστώσετε ότι δεν είναι και τόσο δύσκολο!

Όλες οι λέξεις των αρχαίων κειμένων είναι αναγνωρισμένες ως προς την γραμματική τους κατηγορία (αν είναι ουσιαστικό, επίθετο, αντωνυμία κ.ά.). Πατήστε επάνω στις λέξεις εκείνες

που σας προκαλούν περιέργεια και διαβάστε τα στοιχεία που τις συνοδεύουν. Αναζητήστε τις ίδιες λέξεις στο λεξικό, όπου και μπορείτε να βρείτε παράγωγα και σύνθετα στην νέα ελληνική.

Αν ολοκληρώσατε τα κείμενα και τις μεταφράσεις τους, διαβάστε τις γλωσσικές παρατηρήσεις που τα συνοδεύουν. Δώστε μεγάλη έμφαση στα παράγωγα και σύνθετα. Μπορείτε να αναζητήσετε τις λέξεις στο λεξικό, όπου και θα διαβάσετε, εκτός από τις μεταφράσεις τους, και έναν κατάλογο από παράγωγα και σύνθετα των λέξεων αυτών. Λύστε τις ασκήσεις όταν είστε βέβαιοι ότι έχετε καταλάβει όλα τα γλωσσικά φαινόμενα των παρατηρήσεων.

Στην βιβλιοθήκη του λογισμικού θα βρείτε ένα αρχαίο απόσπασμα εκτενέστερο από αυτό της ενότητας για κάθε θέμα. Διαβάστε το και συζητήστε όλο το επεισόδιο στην τάξη. Αφού ολοκληρώσετε την ενότητα, βεβαιωθείτε συζητώντας με τους συμμαθητές και τον καθηγητή σας ότι δεν σας έχουν μείνει απορίες για το θέμα της κάθε ενότητας, καθώς και τα γλωσσικά φαινόμενα που καλύπτονται. Αν έχετε προσθέσει υλικό στην βάση που ενδιαφέρει τους συμμαθητές σας και αφορά την ενότητα αυτή, παρουσιάστε το στην τάξη.

Ανοιχτή βιβλιοθήκη του λογισμικού

Μην ξεχνάτε ότι η βιβλιοθήκη σας είναι ανοιχτή και μπορείτε να προσθέσετε κείμενα και εικόνες. Ο καθηγητής σας μπορεί να έχει φτιάξει ένα επεισόδιο ο ίδιος και να σας προτείνει να το μελετήσετε. Πώς θα σας φαινόταν αν φτιάχνατε από την αρχή τις δικές σας ενότητες; Η μάχη του Μαραθώνα, για παράδειγμα, δεν έχει αναπτυχθεί. Πώς θα σας φαινόταν αν φτιάχνατε εσείς μια ενότητα με αυτό το θέμα. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τους χάρτες που έχουν προστεθεί στην βιβλιοθήκη, να συμπληρώσετε εγκυκλοπαιδικά κείμενα για όλους τους πρωταγωνιστές, ακόμα και να επιλέξετε ένα απόσπασμα από το πρωτότυπο κείμενο, να βρείτε μια μετάφραση (γιατί όχι να φτιάξετε μια δική σας!) και να τα προσθέσετε στο λογισμικό. Συζητείστε με τον καθηγητή σας άλλες ιδέες για ενότητες-επεισόδια που μπορείτε να φτιάξετε.

Οι ενότητες-επεισόδια που έχουν αναπτυχθεί στο λογισμικό είναι οι ακόλουθες:

- Κροίσος και Σόλων
- Ο Νείλος και η Αίγυπτος
- Η ναυμαχία της Σαλαμίνας
- Το μαντείο της Δωδώνης
- Η μάχη των Θερμοπυλών

Έχει αναπτυχθεί επίσης μια επιπλέον ενότητα, αυτή του Μαντείου των Δελφών. Η οποία εξυπηρετεί συγκεκριμένους στόχους.

Η ενότητα της σύγκρουσης του Κροίσου με τον Σόλωνα θα σας δώσει την ευκαιρία να συζητήσετε την διαφορετική φιλοσοφία και στάση ζωής των δύο κεντρικών προσώπων. Θα γνωρίσετε τις δύο φυσιογνωμίες που αντιπροσωπεύουν δύο διαφορετικούς κόσμους. Το εικαστικό και λογοτεχνικό υλικό που πλαισιώνει το απόσπασμα είναι ενδεικτικά της επίδρασης που έχει ασκήσει η αντιπαράθεση των δύο προσωποποιήσεων στην τέχνη και την λογοτεχνία.

Οι ενότητες της ναυμαχίας της Σαλαμίνας και της μάχης των Θερμοπυλών μπορούν να αποτελέσουν ένα δείγμα του τρόπου με τον οποίο ο ιστορικός καλύπτει τα πολεμικά γεγονότα που αποτελούν και το βασικό αντικείμενο της αφήγησής του. Επισημάνετε τον ρόλο των προσώπων στα γεγονότα, την σημασία που αποδίνει ο ιστορικός σε λεπτομέρειες όπως η ακριβής δύναμη των δύο αντιμαχόμενων πλευρών κ.ά.

Η ενότητα που έχει αναπτυχθεί με αναφορά στην Αίγυπτο και τον ποταμό Νείλο είναι ενδεικτική των παρεκβάσεων του ιστορικού στο έργο του. Ο κόσμος της αρχαίας και της σύγχρονης Αιγύπτου θα αναβιώσει μπροστά στα μάτια σας και θα εντυπωσιαστείτε από τα τεχνολογικά επιτεύγματα και την μεγαλοπρέπεια των μνημείων. Η ενότητα του Μαντείου της Δωδώνης περιλαμβάνει επίσης πολλά στοιχεία του κόσμου της Ανατολής.

Σε πολλά κεφάλαια του Ηροδότου γίνεται λόγος για τον ρόλο του θείου στις ανθρώπινες πράξεις. Υπό την έννοια αυτή, είναι πολύ σημαντικός ο ρόλος των Μαντείων των Δελφών και της Δωδώνης που με τις χρησμοδοτήσεις τους επηρεάζουν την ροή των γεγονότων.

Η βιβλιοθήκη του λογισμικού

Αν ο καθηγητής σας σας το ζητήσει, μπορείτε να ξεκινήσετε την χρήση του λογισμικού από την βιβλιοθήκη. Έτσι, στο μάθημα της λογοτεχνίας, μπορεί να σας ζητηθεί να μελετήσετε ένα λογοτεχνικό έργο (πεζό ή ποίημα) και αφού κάνετε την ανάλυση του περιεχομένου του, να συζητήσετε την σχέση που μπορεί να έχει με το έργο του Ηροδότου. Για παράδειγμα, μπορείτε να ξεκινήσετε την ανάλυσή σας από τις 'Θερμοπύλες' του Καβάφη και μετά να προχωρήσετε στο κείμενο του Ηροδότου.

Επίσης, μπορείτε να μελετήσετε τις ασκήσεις πριν δείτε τις γλωσσικές παρατηρήσεις. Αν δυσκολεύεστε στην επίλυση των ασκήσεων, τότε θα καταφύγετε στην θεωρία. Αυτή η διαδικασία μπορεί να γίνει ανεξάρτητα από το κεφάλαιο στο οποίο υπάγονται οι γλωσσικές παρατηρήσεις, ακόμα και σαν επανάληψη στο τέλος της σχολικής χρονιάς.

Μέσα από την βιβλιοθήκη μπορείτε να επισκεφτείτε όλες τις εικόνες (από το βιβλίο της αρχαίας και σύγχρονης τέχνης), ακόμα και σε μαθήματα όπως η ιστορία. Αν βρείτε στο διαδίκτυο ή άλλου (π.χ. κάρτες από μουσεία που έχετε επισκεφτεί) περισσότερο υλικό, μην διστάσετε να το προσθέσετε την ανοιχτή βιβλιοθήκη. Θα διαπιστώσετε ότι ο κατάλογος με τις εικόνες σας μπορεί να εμπλουτιστεί πάρα πολύ.

Μπορείτε ακόμα, να συζητήσετε θέματα που αφορούν τον αιγυπτιακό, λυδικό και περσικό πολιτισμό μέσα από τα κείμενα της βιβλιοθήκης. Γράψτε τις δικές σας παρατηρήσεις και προσθέστε τις στην εγκυκλοπαίδεια ή σε μια δική σας θεματική περιοχή.

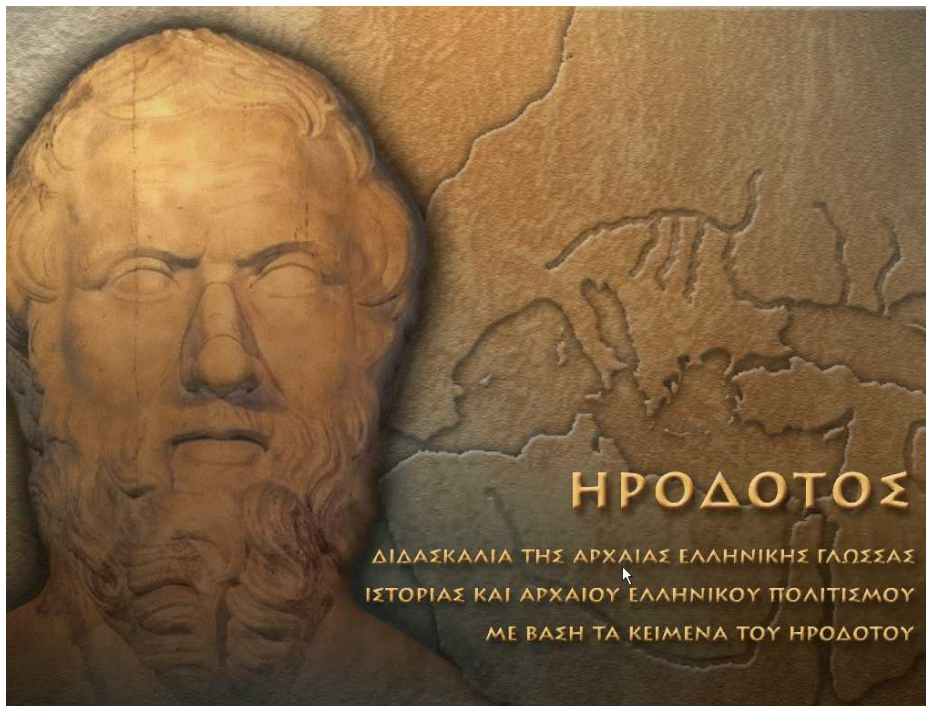

3. Πλοήγηση στο λογισμικό του Ηρόδοτου

3.1 Εισαγωγή στο λογισμικό

Το πρόγραμμα Ηρόδοτος «Διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, Ιστορίας και Αρχαίου Ελληνικού Πολιτισμού με Βάση τα Κείμενα του Ηρόδοτου» αρχίζει με τα στοιχεία ταυτότητας του λογισμικού.

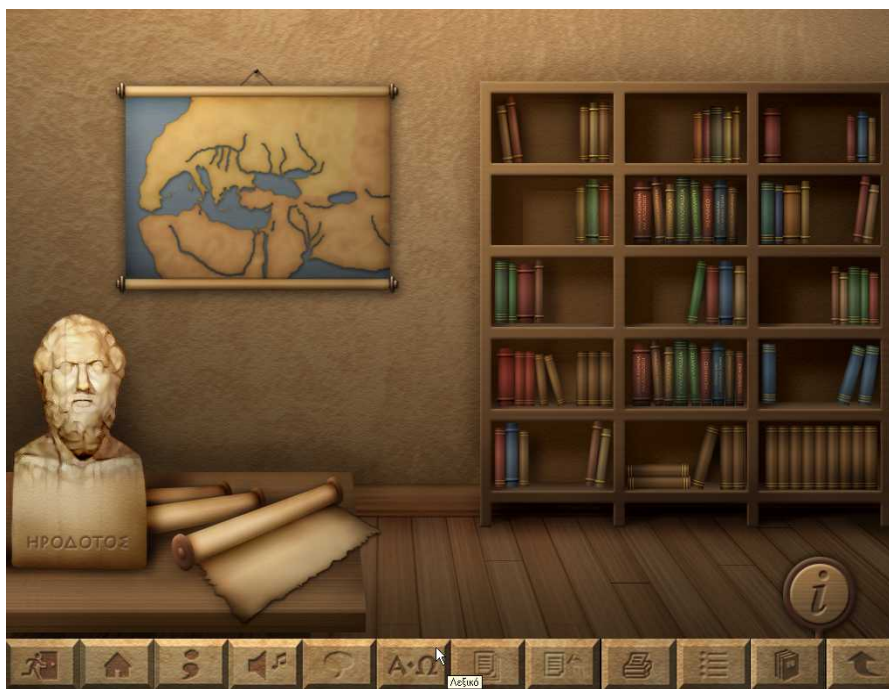
Εικόνα 1: Εισαγωγική σελίδα του λογισμικού

Πατώντας με το ποντίκι στο σημείο της οθόνης που ο κέρσορας γίνεται χεράκι, ανοίγει το μικρό παράθυρο στο οποίο σας ζητείται να συμπληρώσετε αριθμό και μυστική λέξη (δεν πρέπει να σας διαφεύγει ότι η μυστική λέξη δεν πρέπει να έχει τόνο. Το πρόγραμμα θα κρατά στοιχεία για την επίδοσή σας στις ασκήσεις.

Εικόνα 2: Εισαγωγή αριθμού και μυστικής λέξης

Στην συνέχεια, μεταφέρεστε στην πρώτη σελίδα του λογισμικού

Εικόνα 3: Πρώτη σελίδα του λογισμικού

Με πάτημα του εικονιδίου **I**, θα λάβετε πληροφορίες για τους δημιουργούς του λογισμικού. Από την ίδια σελίδα έχετε τις ακόλουθες επιλογές ως προς τις ενότητες:

- Εισαγωγική ενότητα του λογισμικού
- Τα ταξίδια του Ηροδότου
- Η βιβλιοθήκη
- Η βιβλιοθήκη του χρήστη

Φέρνοντας το ποντίκι στο κάτω μέρος της οθόνης, εμφανίζεται η μόνιμη μπάρα του λογισμικού με τις ακόλουθες επιλογές:

Έξοδος: η εφαρμογή κλείνει με την ενεργοποίηση αυτού του εικονιδίου

Αρχή: σας οδηγεί στην πρώτη σελίδα του λογισμικού

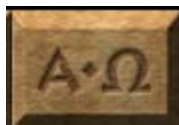
Οδηγίες: σας παρέχει γραπτές οδηγίες σε κάθε οθόνη του λογισμικού. Υπάρχει η δυνατότητα μετακίνησης του παραθύρου που εμφανίζεται στην οθόνη.

Ένταση ήχου: ρυθμίζετε την ένταση του ήχου

Εκφώνηση: το εικονίδιο αυτό είναι ενεργοποιημένο σε κάθε οθόνη που εκφωνούνται κείμενα (παράλληλα, εισαγωγικά, βιογραφία του Ηροδότου)

Λεξικό: ανοίγει το παράθυρο του λεξικού

Κείμενα: οδηγεί στα παράλληλα κείμενα κάθε ενότητας-επεισοδίου

Γλωσσικές παρατηρήσεις: οδηγεί στις γραμματικοσυντακτικές και λεξιλογικές παρατηρήσεις κάθε ενότητας-επεισοδίου

Εκτύπωση: επιτρέπει την εκτύπωση της οθόνης. Αν στην οθόνη υπάρχει και κείμενο και φωτογραφία, παρέχει την δυνατότητα επιλογής του είδους της εκτύπωσης. Το ίδιο εικονίδιο εμφανίζεται στις μεγεθυσμένες φωτογραφίες.

Περιεχόμενα: οδηγεί σε κατάλογο περιεχομένων των γλωσσικών παρατηρήσεων και ασκήσεων κάθε ενότητας-επεισοδίου ή στον κατάλογο περιεχομένων κάθε βιβλίου της βιβλιοθήκης.

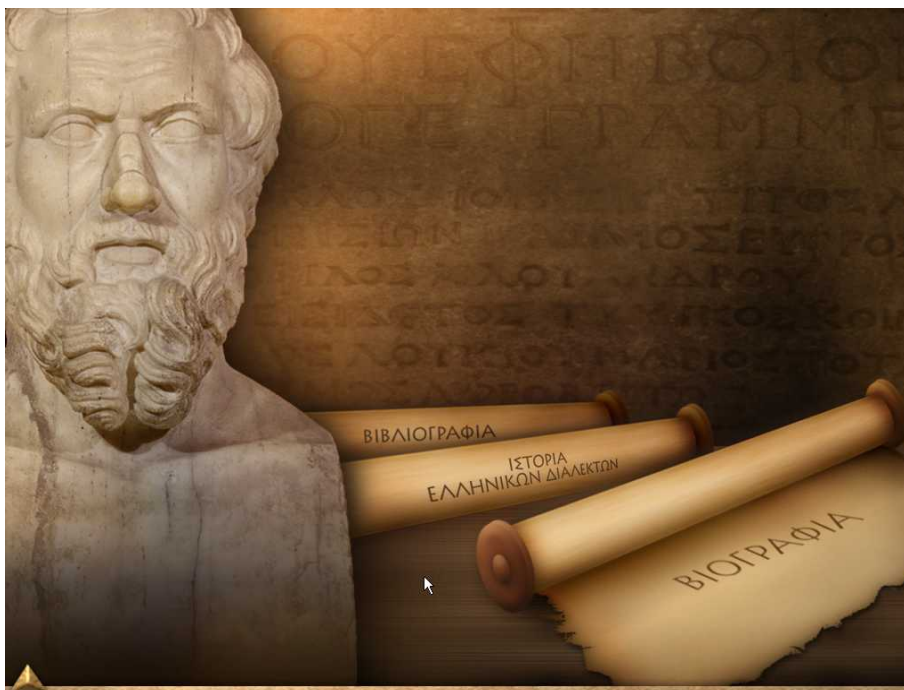
Βιβλιοθήκη: οδηγεί στην πρώτη οθόνη της βιβλιοθήκης του λογισμικού

Επιστροφή: οδηγεί σε ένα επίπεδο πίσω από αυτό που βρίσκεστε

Σε κάθε οθόνη απενεργοποιούνται τα εικονίδια στα οποία δεν υπάρχει παραπομπή.

3.2 Εισαγωγική ενότητα του λογισμικού

Εικόνα 4: Σελίδα της εισαγωγικής ενότητας του λογισμικού

Οι δυνατότητες επιλογών που έχετε από αυτή την σελίδα είναι οι ακόλουθες:

- Βιογραφία
- Ιστορία Ελληνικών διαλέκτων
- Βιβλιογραφία

Ο πάπυρος της ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΣ σας φέρνει σε ένα κείμενο με βιογραφικά στοιχεία για την ζωή, το έργο και την γλώσσα του ιστορικού. Το κείμενο αυτό μπορείτε να το ακούσετε με την ενεργοποίηση του εικονιδίου της ΕΚΦΩΝΗΣΗΣ από την μόνιμη μπάρα. Με ενεργοποίηση των μπλε λέξεων σε όλο το κείμενο, εμφανίζεται εικονογραφικό υλικό στο δεξί μέρος της σελίδας. Οι φωτογραφίες και οι άτλαντες μπορούν να μεγεθυνθούν με πάτημα επάνω τους και να εκτυπωθούν. Με πάτημα επάνω στην μεγεθυσμένη εικόνα, αυτή ξαναγυρίζει στο αρχικό της μέγεθος.

Η επιλογή ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ θα σας οδηγήσει σε έναν κατάλογο με ελληνική και ξενόγλωσση βιβλιογραφία για τον Ηρόδοτο και το έργο του. Κάποιοι από τους τίτλους είναι ενεργοποιημένοι (έχουν μπλε χρώμα). Αν πατήσετε επάνω τους, θα μεταφερθείτε σε κείμενα-αποσπάσματα από τα βιβλία αυτά. Πρόσβαση στα κείμενα αυτά έχετε και μέσα από το βιβλίο της ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑΣ του λογισμικού. Δίνονται επίσης και μια σειρά από ηλεκτρονικές διευθύνσεις που αφορούν γενικά θέματα για τον Ηρόδοτο. Πατώντας επάνω τους θα ενεργοποιηθεί αυτόματα το πρόγραμμα πλοήγησης στο διαδίκτυο.

Η επιλογή της ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΙΑΛΕΚΤΩΝ θα σας μεταφέρει σε έναν ενεργό χάρτη της Αρχαίας Ελλάδας. Αν ενεργοποιήσετε το εικονίδιο της ΕΚΦΩΝΗΣΗΣ και πατήσετε επάνω στις λέξεις του πίνακα, θα ακούσετε πώς αυτές προφέροντας στις διάφορες διαλέκτους. Με πάτημα επάνω στα χρωματιστά σημεία του χάρτη θα διαβάσετε πληροφορίες για κάθε αρχαία ελληνική διάλεκτο.

Εικόνα 5: Χάρτης των διαλέκτων στην εισαγωγική ενότητα

3.3 Τα ταξίδια του Ηροδότου

Όταν από την πρώτη σελίδα του λογισμικού επιλέξετε ΤΑ ΤΑΞΙΔΙΑ ΤΟΥ ΗΡΟΔΟΤΟΥ, θα μεταφερθείτε σε έναν χάρτη του κόσμου του Ηροδότου στον οποίο είναι ενεργοποιημένα έξι σημεία. Όταν φέρετε το ποντίκι επάνω στο καθένα από τα σημεία αυτά, θα διαβάσετε σε τι ακριβώς αναφέρεται το καθένα. Τα σημεία που αντιστοιχούν στις ενότητες-επεισόδια είναι τα ακόλουθα: Σαλαμίνα, Θερμοπύλες, Σάρδεις, Νείλος, Δωδώνη. Το σημείο των Δελφών περιέχει βιβλιογραφικού περιεχομένου πληροφορίες και η πλοήγηση σε αυτό είναι διαφορετική. Στην ίδια οθόνη υπάρχουν δύο εικονίδια που οδηγούν στα εισαγωγικά και παράλληλα κείμενα που έχετε εισαγάγει οι ίδιοι ως χρήστες της βάσης του λογισμικού.

Εικόνα 6: Χάρτης του κόσμου του Ηροδότου

3.3.1 Επεισόδια (Σάρδεις, Νείλος, Σαλαμίνα, Δωδώνη, Θερμοπύλες)

Με την επιλογή ενός επεισοδίου, μεταφέρεστε σε ένα εισαγωγικό κείμενο το οποίο, με την ενεργοποίηση του εικονιδίου της ΕΚΦΩΝΗΣΗΣ, εκφωνείται και μπορεί να διαβαστεί στο αριστερό μέρος της οθόνης. Παράλληλα, στο δεξί μέρος της οθόνης εναλλάσσονται εικόνες. Η εκφώνηση μπορεί να σταματήσει οποιαδήποτε στιγμή με πάτημα επάνω στο ίδιο εικονίδιο. Το κείμενο ολισθάνει με πάτημα επάνω στα βελάκια στο κέντρο της οθόνης. Με το κείμενο διασυνδέεται όλο το εικαστικό, λογοτεχνικό και άλλο υλικό που σχετίζεται με κάθε επεισόδιο που αναπτύσσεται.

Η ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ

Παρά την αριθμητική υπεροχή των αντιπάλων, η **μάχη** ήταν στην αρχή αμφίροπη και οι Πέρσες δεν θα νικούσαν τόσο εύκολα αν ο **Εφιάλτης** δεν τους οδηγούσε μέσα από ένα μονοπάτι του βουνού στα νώτα του ελληνικού στρατεύματος. **Οι Έλληνες υπερασπιστές του στενού σκοτώθηκαν όλοι** και το σώμα του **Λεωνίδα** κακοποιήθηκε απάνθρωπα από τον Ξέρξη.

Η απaráμιλλη ανδρεία των υπερασπιστών των Θερμοπυλών ενέπνευσε αρχαίους, αλλά και νεότερους ποιητές, όπως τον **Σολωμό** και τον **Καβάφη**. Ο ίδιος ο Ηρόδοτος αναφέρει το επίγραμμα του **Σιμωνίδη του Κείου**: "Ω ξείν'.

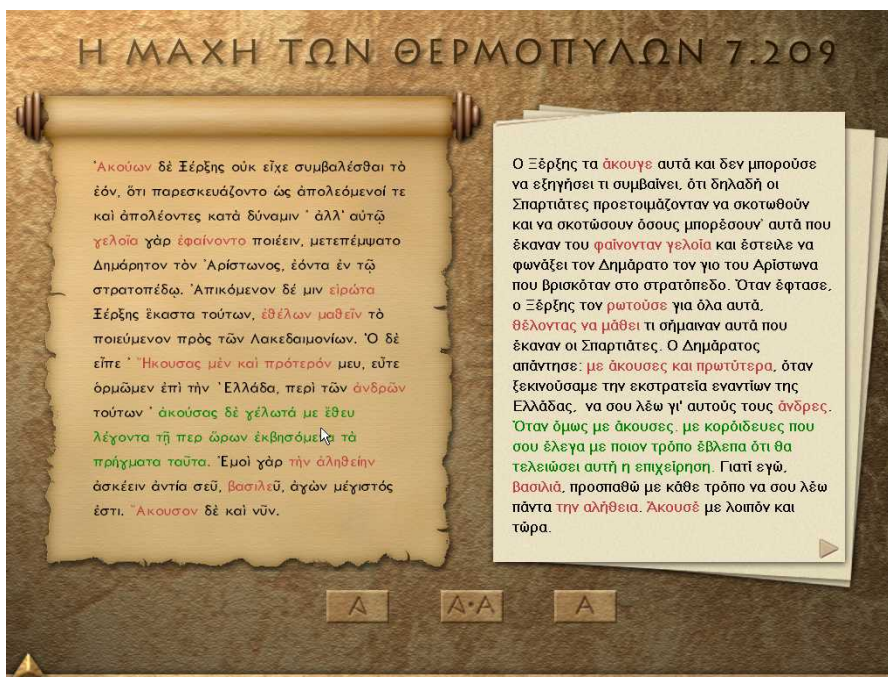
Οπλίτης που σκοτώνει Πέρση από αγγείο του Τριπτόλεμου. Royal Museum of Scotland, Μ. Βρετανία.

Εικόνα 7: Εισαγωγικό κείμενο του επεισοδίου

Αν πατήσετε με το ποντίκι επάνω σε κάθε μια από τις μπλε λέξεις του κειμένου, θα εμφανιστεί στο δεξί μέρος της οθόνης η εικόνα/ες ή/και κείμενο που αντιστοιχεί. Αν πατήσετε επάνω στις εικόνες, μπορείτε να τις μεγεθύνετε. Όπου το πρόσθετο υλικό επεκτείνεται σε περισσότερες από μία σελίδες, η μετάβαση γίνεται με πάτημα επάνω στο εικονίδιο που εμφανίζεται. Οι πράσινες λέξεις οδηγούν στο διαδίκτυο και οι κόκκινες σε video ή εικονική αναπαράσταση.

3.3.2 Πρωτότυπο κείμενο και νεοελληνική απόδοση

Ενεργοποιώντας το εικονίδιο του ΚΕΙΜΕΝΟΥ από την μόνιμη μπάρα του λογισμικού μεταφέρεστε στην οθόνη των παραλλήλων και στοιχισμένων κειμένων. Αν τα κείμενα εκτείνονται σε περισσότερες από μία σελίδες, η μετάβαση σε αυτές γίνεται με τα εικονίδια που εμφανίζονται δεξιά και αριστερά των πλαισίων των κειμένων. Οι κόκκινες λέξεις και στα δύο κείμενα δίνουν μια άμεση εικόνα της γλωσσικής αντιστοιχίας που υπάρχει ανάμεσα στα δύο κείμενα, τονίζοντας και οπτικά την συγγένεια της ΑΕ και ΝΕ.

Εικόνα 8: Σελίδα πρωτότυπου κειμένου και νεοελληνικής απόδοσης

Ενεργοποιώντας το αριστερό πλήκτρο του ποντικιού πάνω σε κάθε λέξη του ΑΕ κειμένου θα λάβετε πληροφορίες για την γραμματική της αναγνώριση. Χρησιμοποιώντας το δεξί πλήκτρο του ποντικιού, αποκτάτε την δυνατότητα παραλληλοποίησης των κειμένων της ΑΕ και ΝΕ. Πατώντας επάνω σε οποιαδήποτε πρόταση των δύο κειμένων, αλλάζει το χρώμα της πρότασης αυτής, καθώς και της αντίστοιχης στην άλλη μορφή της γλώσσας και οι δύο προτάσεις εκφωνούνται ταυτόχρονα. Με την ενεργοποίηση του εικονιδίου της ΕΚΦΩΝΗΣΗΣ, μπορείτε να επιλέξετε αν θέλετε να ακούσετε την εκφώνηση του ΑΕ ή ΝΕ κειμένου, αλλά και την εκφώνηση των δύο κειμένων παράλληλα.

Τα τρία μικρά εικονίδια στο κάτω κεντρικό σημείο της οθόνης σας επιτρέπουν να 'κρύψετε' το ένα από τα δύο παράλληλα κείμενα ή, αν στην οθόνη έχετε ένα από τα δύο, με πάτημα του διπλού εικονιδίου, να επαναφέρετε και τα δύο κείμενα.

3.3.3 Γλωσσικές παρατηρήσεις και ασκήσεις

Επιλέγοντας τις ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ από την μπάρα, μεταφέρεστε σε μια οθόνη παρόμοια με αυτή των παραλλήλων κειμένων. Εδώ κάποιες λέξεις είναι 'ενεργές' (υπογραμμισμένες και πράσινες) και στα δύο κείμενα. Πατώντας επάνω τους, εμφανίζεται πλαίσιο με την γλωσσική παρατήρηση. Το πλαίσιο αυτό μπορεί να μετακινείται σε κάθε σημείο της οθόνης (πατάτε με το ποντίκι επάνω του και το μετακινείτε κρατώντας το πατημένο) και να κλείσει πατώντας οπουδήποτε έξω από αυτό. Πατώντας επάνω στα βελάκια του πλαισίου, το κείμενο μέσα στο πλαίσιο μετακινείται.

Η ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ 7.209

Ἄκουόν δὲ Ἰέρξης οὐκ εἶχε συμβάλεσθαι τὸ ἐόν, **ὅτι παρεσκευάζοντο** ὡς ἀπολέομενοί τε καὶ ἀπολέοντες κατὰ δύναμιν ἄλλ' αὐτῶ γελῶσα γὰρ ἐφαίνοντο ποιεῖν, μετεπέμψατο Δημόρτην τὸν Ἀρίστανος, ἐόντα ἐν τῷ στρατοπέδῳ. Ἀπικόμενον δὲ μιν εἰρώτα Ἰέρξης ἕκαστα τούτων, ἐθέλων μαθεῖν τὸ ποιούμενον πρὸς τῶν Λακεδαιμονίων. Ὁ δὲ εἶπε· Ἦκουσας μὲν καὶ πρότερόν μευ, εὔτε ὀρμῶμεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, περὶ τῶν ἀνδρῶν τούτων ἄκουσας δὲ χέλωτά με ἔθει λέγοντα τῇ περ ὥρων ἐκβησόμενα τὰ πρήγματα ταῦτα. Ἐμοὶ γὰρ τὴν ἀληθειὴν ἀσκέειν ἀντὶ σεῦ, **βασίλειῦ**, ὄχων μέγιστός ἐστι. Ἄκουσον δὲ καὶ νῦν.

Ἔδωκε τὰ ἄκουε αὐτὰ καὶ δὲν ὑπορούσε

Ουσιαστικά γ' κλίσης σε -εως (-εως)

Στα **φωνηεντόληκτα** (με χαρακτηριστικά φωνήεν) ουσιαστικά της γ' κλίσης ανήκουν και ορισμένα καταληκτικά (με κατάληξη σ), μονόθεμα (με ένα θέμα) με κατάληξη -εως. Η κλίση τους είναι η ακόλουθη:

Ενικός	Πληθυντικός
ον. ὁ βασιλεύς	οἱ βασιλεῖς
γεν. τοῦ βασιλέως	τῶν βασιλέων
δοτ. τῷ βασιλεῖ	τοῖς βασιλεῦσι
αιτ. τὸν βασιλέα	τούς βασιλέας
κλ. ὦ βασιλεῦ	ὦ βασιλεῖς

Παρόμοια κλίση ακολουθοῦν τα ουσιαστικά: ἵππεύς, ἄλιεύς, γονεύς, γραμματεὺς, ἱερεὺς, κουρεὺς, βαφεὺς, γραφεὺς, χαλκεὺς κ.ά.

Γλωσσικές παρατηρήσεις

Εικόνα 9: Σελίδα γλωσσικών παρατηρήσεων

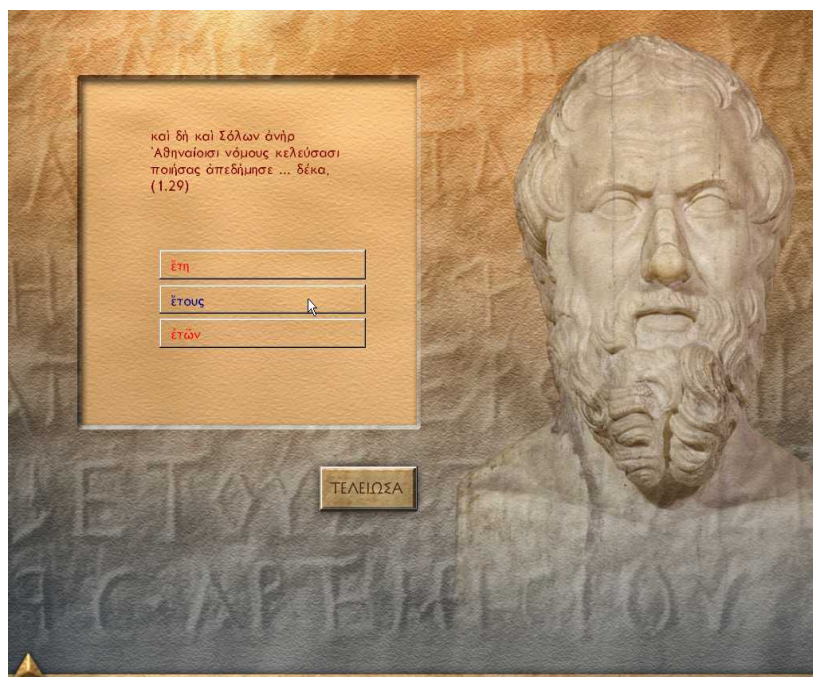
Ενεργοποιώντας το εικονίδιο ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ, μεταφέρεστε στον πίνακα περιεχομένων με όλες τις γλωσσικές παρατηρήσεις κάθε ενότητας και τις ασκήσεις που τις συνοδεύουν. Είναι σημαντικό να διαβάσετε πρώτα τις γλωσσικές παρατηρήσεις και μετά να λύσετε τις ασκήσεις, καθώς βρίσκονται σε άμεση σχέση μεταξύ τους. Όταν επιλέξετε την κατηγορία ασκήσεων που επιθυμείτε, εμφανίζεται ένας πίνακας επιλογής με αριθμούς που αντιστοιχούν σε ασκήσεις.

Οι εργονομίες των ασκήσεων είναι ο ακόλουθος:

Ασκήσεις πολλαπλής επιλογής: επιλέγετε κάθε φορά την λέξη ή φράση που συμπληρώνει σωστά την πρόταση που εμφανίζεται. Για να το κάνετε αυτό, πατάτε με το ποντίκι επάνω στην κατάλληλη απάντηση. Αν αλλάξετε γνώμη, πατάτε μια άλλη απάντηση. Όταν τελειώνετε, πατάτε το κουμπί 'τελειώσα'. Αν κάνετε λάθος, έχετε μία ακόμα ευκαιρία να λύσετε σωστά την άσκηση.

Ασκήσεις συμπλήρωσης κενού: συμπληρώνετε την πρόταση με την κατάλληλη λέξη. Για να το κάνετε αυτό, πατάτε επάνω στην παύλα και πληκτρολογείτε. Όταν τελειώνετε, πατάτε το κουμπί 'τελειώσα'. Αν κάνετε λάθος, έχετε ακόμα μία ευκαιρία να λύσετε σωστά την άσκηση.

Εικόνα 10: Σελίδα με άσκηση πολλαπλών επιλογών

Ακροστιχίδες: διαλέγετε την καρτέλα που αντιστοιχεί στην γραμμή που θέλετε να συμπληρώσετε, πατώντας με το ποντίκι επάνω στην ετικέτα της. Η γραμμή αλλάζει χρώμα και η λέξη είναι έτοιμη να σχηματιστεί. Πληκτρολογείτε την σωστή απάντηση. Αν κάνετε λάθος, διαλέγετε πάλι την καρτέλα που αντιστοιχεί στην λέξη που θέλετε να συμπληρώσετε. Πατάτε με το ποντίκι επάνω στο γράμμα που θέλετε να διορθώσετε και πληκτρολογείτε την νέα απάντηση. Όταν τελειώσετε, πατάτε το κουμπί 'τελείωσα'.

Γενικά δίνεται η σωστή απάντηση μετά από δύο προσπάθειες. Για τις ασκήσεις που αφορούν αρχαία ελληνικά, αφού ολοκληρωθεί η επίλυση, δίνεται η μετάφραση του κειμένου. Κάθε στιγμή μπορείτε να ανατρέχετε στο λεξικό του λογισμικού. Όπου οι σωστές απαντήσεις είναι περισσότερες από μία, εμφανίζονται πατώντας επάνω στο κόκκινο σημάδι που εμφανίζεται στην οθόνη.

Μπορείτε να ελέγξετε την κάλυψη των ασκήσεων με τον ακόλουθο τρόπο: για όλες τις ασκήσεις κάθε κατηγορίας που έχετε επιλύσει με επιτυχία, ο αριθμός που αντιστοιχεί στον αρχικό πίνακα επιλογής έχει αλλάξει χρώμα. Εμφανίζονται επίσης και τα ακόλουθα εικονίδια:

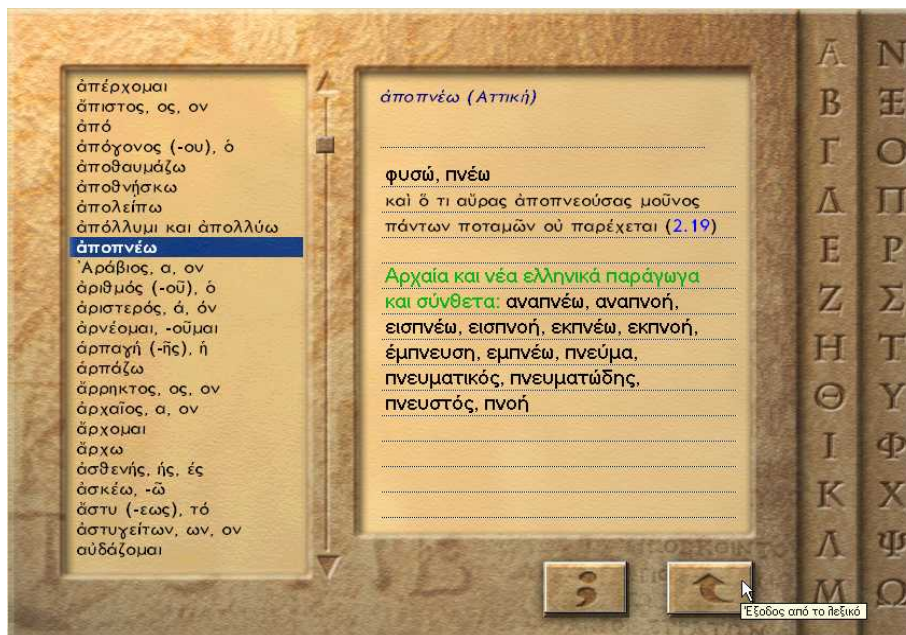
Τελείωσα: πατώντας στο εικονίδιο αυτό αξιολογείται η προσπάθειά σας

Πάτησε εδώ για να συνεχίσεις: αφού έχετε δει τις σωστές απαντήσεις, μπορείτε να πατήσετε επάνω στο εικονίδιο αυτό για να επιλύσετε την άσκηση.

Σε κάθε ενότητα υπάρχουν και δύο ανοιχτοί τύποι ασκήσεων, Οι ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΜΑΣ, πολλαπλής επιλογής και συμπλήρωσης κενού. Για την επίλυσή τους ακολουθείτε διαδικασία παρόμοια με αυτήν που περιγράφηκε παραπάνω.

3.3.4 Λεξικό

Η επιλογή του ΛΕΞΙΚΟΥ σας επιτρέπει να μεταβείτε σε ένα λήμμα είτε με αλφαβητική αναζήτηση είτε με αναζήτηση σε κατάλογο λημμάτων. Η αναζήτηση γίνεται με βάση τον τύπο της αττικής διαλέκτου, θα βρείτε όμως και τον ιωνικό τύπο, όπου αυτός είναι διαφορετικός. Στο λεξικό του ΗΡΟΔΟΤΟΥ περιλαμβάνονται οι έννοιες-αποδόσεις του λήμματος που αντιστοιχούν στα κείμενα των επεισοδίων και στις ασκήσεις. Γίνεται επίσης παραπομπή στο αρχαίο κείμενο για κάθε μια από τις έννοιες-αποδόσεις των λέξεων. Όπου η έννοια προκύπτει από το κείμενο-επεισόδιο, μπορείτε να δείτε ολόκληρο το κείμενο, πατώντας επάνω στους αριθμούς της παραπομπής που συμβολίζονται με μπλε χρώμα. Τέλος, για πολλά λήμματα περιλαμβάνεται και ένας αλφαβητικός κατάλογος με αντιπροσωπευτικά αρχαία και νέα ελληνικά παράγωγα και σύνθετα. Η έξοδος από το λεξικό γίνεται πατώντας το εικονίδιο εξόδου.

Εικόνα 11: Το λεξικό του λογισμικού

3.3.5 Το μαντείο των Δελφών

Η μετάβαση στο Μαντείο των Δελφών γίνεται με πάτημα επάνω στην ένδειξη ΔΕΛΦΟΙ στον χάρτη του κόσμου του Ηροδότου (εικόνα 6).

Εικόνα 12: Το μαντείο των Δελφών

Από την πρώτη οθόνη του Μαντείου μπορείτε να μεταβείτε στο video του αρχαιολογικού χώρου των Δελφών. Πατώντας στο αναλόγιο, θα δείτε την διάρθρωση του μουσείου από ψηλά, με δυνατότητα να πατήσετε επάνω σε κάθε αίθουσα και να μεταβείτε σε αυτήν. Η μετάβαση γίνεται επίσης από την μία αίθουσα στην άλλη, όταν πλησιάζοντας την πόρτα, ο κέρσορας γίνεται βελάκι. Καθένα από τα εκθέματα μπορείτε να το μεγεθύνετε. Συνοδεύεται από πληροφορίες, όπου δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην σύνδεσή του με τα κείμενα του Ηροδότου. Η έξοδος γίνεται κάθε φορά από την μόνιμη μπάρα του λογισμικού.

3.3.6 Τα εισαγωγικά και παράλληλα κείμενα του χρήστη

Πατώντας επάνω στα αντίστοιχα εικονίδια του χάρτη της εικόνας 6, μεταβαίνετε στα εισαγωγικά και παράλληλα κείμενα του έχετε εισαγάγει οι ίδιοι ως χρήστες της βάσης δεδομένων του λογισμικού (παραγρ. 2.5.1) Εμφανίζεται ένας πίνακας περιεχομένων, από τον οποίο μπορείτε να κάνετε επιλογή του τίτλου του εισαγωγικού κειμένου ή της παράλληλης αντιστοίχισης που θέλετε να δείτε κάθε φορά. Όταν κάνετε την επιλογή σας, οι οθόνες που εμφανίζονται είναι αντίστοιχες αυτών των εισαγωγικών και παραλλήλων κειμένων του λογισμικού (παράγρ. 3.3.1. και 3.3.2.)

3.4 Η βιβλιοθήκη του λογισμικού

Η πρόσβαση στην βιβλιοθήκη του λογισμικού γίνεται είτε μέσω του εικονιδίου στην μόνιμη μπάρα του λογισμικού είτε επιλέγοντας το ράφι 'ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ' από την πρώτη σελίδα.

Η βιβλιοθήκη περιλαμβάνει τα ακόλουθα βιβλία:

- Αρχαία κείμενα και αποδόσεις
- Σύγχρονη λογοτεχνία
- Τεχνολογία
- Εγκυκλοπαίδεια
- Αρχαίοι άτλαντες
- Μέμνησο
- Αρχαία και σύγχρονη τέχνη
- Γλωσσικές παρατηρήσεις

Εικόνα 13: Η βιβλιοθήκη του λογισμικού

Με την επιλογή του κάθε βιβλίου, οδηγείστε σε έναν πίνακα περιεχομένων. Πατώντας επάνω στους τίτλους του πίνακα, μεταφέρεστε στην πληροφορία του κάθε τίτλου που μπορεί να είναι εικόνα, κείμενο ή συνδυασμός και των δύο.

Η επιστροφή στον πίνακα περιεχομένων γίνεται με πάτημα στο εικονίδιο ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Όπου υπάρχει εικόνα και εφόσον ο δρομέας γίνεται μεγεθυντικός φακός, μπορείτε να

μεγεθύνετε την εικόνα. Η εικόνα επανέρχεται στο αρχικό της μέγεθος πατώντας και πάλι επάνω της.

Το βιβλίο ΑΡΧΑΙΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ περιλαμβάνει εκτεταμένα κείμενα με την απόδοσή τους στην νεοελληνική και η μετάβαση από την μία σελίδα στην επόμενη γίνεται με τα βελάκια. Το ίδιο συμβαίνει και στα υπόλοιπα βιβλία.

Όσον αφορά το βιβλίο της ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ, μπορείτε να μεγεθύνετε τα σκίτσα και, ταυτόχρονα, να τα μετακινείτε στην οθόνη διαβάζοντας το κείμενο που αναφέρεται σε αυτά.

Το βιβλίο με τίτλο ΑΡΧΑΙΟΙ ΑΤΛΑΝΤΕΣ σας επιτρέπει να παρακολουθήσετε την εξέλιξη μιας μάχης ή μιας ναυμαχίας μέσα από μια σειρά χαρτών. Επιπλέον, με πάτημα στην ένδειξη ΧΘΕΣ-ΣΗΜΕΡΑ που υπάρχει στο επάνω δεξί μέρος της οθόνης κάποιων χαρτών, μπορείτε να συγκρίνετε την γεωγραφία της αρχαιότητας με τα σημερινά γεωγραφικά δεδομένα. Τέλος, σε κάποιους χάρτες υπάρχουν ενεργά σημεία, που εμφανίζονται με έντονους χαρακτήρες και στα οποία ο κέρσορας μετατρέπεται σε χεράκι. Αυτά τα σημεία κρύβουν φωτογραφικό υλικό.

3.4.1 Η βιβλιοθήκη του χρήστη

Σε αυτήν μεταβαίνετε από την πρώτη οθόνη του λογισμικού, πατώντας επάνω στο αντίστοιχο ράφι της βιβλιοθήκης. Η οθόνη είναι παρόμοια με αυτή της Βιβλιοθήκης του λογισμικού, με την προσθήκη ενός ακόμα βιβλίου, ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΜΑΣ, μέσα από το οποίο μπορείτε να δείτε όλες τις θεματικές περιοχές που έχετε προσθέσει ως χρήστες στην βάση δεδομένων του λογισμικού.

Η πλοήγηση μέσα στα βιβλία είναι κοινή. Από τον πίνακα περιεχομένων επιλέγετε τον τίτλο που θέλετε να δείτε. Αν πρόκειται για κείμενο, εμφανίζεται στο αριστερό μέρος της οθόνης. Αν έχει θερμές λέξεις, το περιεχόμενό τους εμφανίζεται στο δεξί μέρος της οθόνης (κείμενο, εικόνα). Αν πρόκειται για εικόνα, αυτή μεγεθύνεται. Μπορείτε επίσης να πληκτρολογήσετε στο πεδίο αναζήτησης την λέξη ή τμήμα λέξης που επιθυμείτε και να πατήσετε το εικονίδιο ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ. Τότε όλοι οι τίτλοι που περιέχουν αυτή την λέξη ή τμήμα λέξης θα χρωματιστούν μπλε στην οθόνη και μπορείτε να πατήσετε επάνω τους. Με πάτημα του εικονιδίου της ΑΚΥΡΩΣΗΣ, τα αποτελέσματα της προηγούμενης αναζήτησής σας ακυρώνονται και μπορείτε να συνεχίσετε με καινούρια αναζήτηση.

3.5 Πλοήγηση στα προγράμματα της βάσης δεδομένων του λογισμικού του ΗΡΟΔΟΤΟΥ

Πρόκειται για τρία ξεχωριστά προγράμματα, στα οποία μπορείτε να προσθέσετε το δικό σας υλικό, καθώς και να πραγματοποιείτε διασυνδέσεις και παράλληλες στοιχίσεις. Τα αποτελέσματα των εργασιών σας τα βλέπετε μέσα από το κυρίως πρόγραμμα του Ηροδότου, πατώντας επάνω στα Εισαγωγικά και Παράλληλα κείμενα του χάρτη και στην ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΗ.

3.5.1 Βιβλιοθήκη πολυμέσων

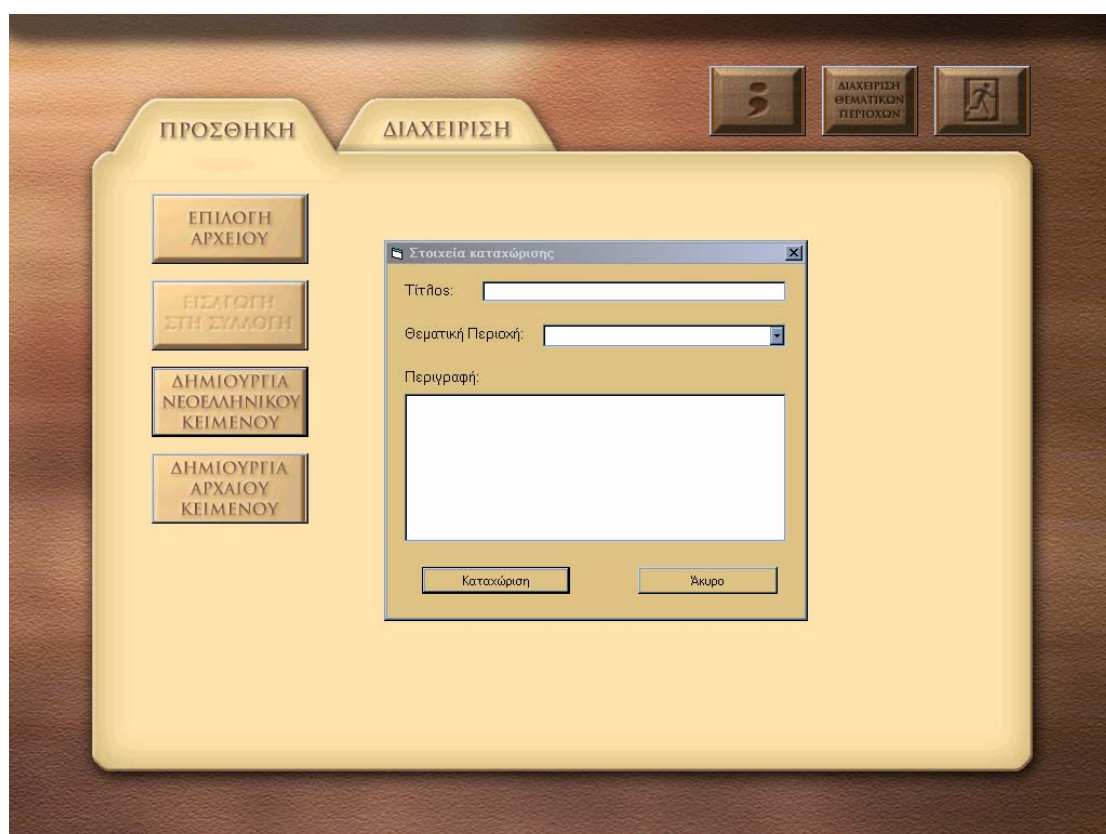
Το πρόγραμμα παρέχει λειτουργίες ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ και ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ υλικού της πολυμεσικής βιβλιοθήκης, καθώς και ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ. Οι λειτουργίες αυτές παρέχονται μέσω των εικονιδίων της οθόνης. Η έξοδος γίνεται πατώντας επάνω στο εικονίδιο ΕΞΟΔΟΥ.

Λειτουργία ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ υλικού:

- Ενεργοποιείτε το εικονίδιο της ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ και επιλέγετε το αρχείο που θέλετε να προσθέσετε στην συλλογή σας. Αν πρόκειται για αρχείο κειμένου, αυτό δεν πρέπει να ξεπερνά τους 5.000 χαρακτήρες. Τα αρχεία αυτά πρέπει να είναι .doc ή .rtf. Τα αρχεία εικόνας πρέπει να είναι .bmp, διαστάσεων μέχρι 1024x768, τα αρχεία ήχου πρέπει να είναι .wav και τα αρχεία video .avi. **ΠΡΟΣΟΧΗ:** Το όνομα του αρχείου που θα καταχωρίσετε δεν πρέπει να ξεπερνά τους 20 χαρακτήρες.
- Ενεργοποιείτε το εικονίδιο της ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΣΥΛΛΟΓΗ και καλείστε να συμπληρώσετε τα στοιχεία του αρχείου: Τίτλος (υποχρεωτικό στοιχείο), Θεματική Περιοχή

(υποχρεωτικό στοιχείο) και Περιγραφή (προαιρετικό στοιχείο). **ΠΡΟΣΟΧΗ:** Το πρόγραμμα δεν επιτρέπει την χρήση μονών και διπλών εισαγωγικών (" "). Ο τίτλος δεν μπορεί να ξεπερνά τους 40 χαρακτήρες και η περιγραφή τους 254.

- Με την ενεργοποίηση της ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ η διαδικασία εισαγωγής ολοκληρώνεται, ενώ η επιλογή ΑΚΥΡΟ ακυρώνει την διαδικασία εισαγωγής.
- Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ενεργοποιεί τον κειμενογράφο WORD στον οποίο μπορείτε να πληκτρολογήσετε το κείμενό σας και, στην συνέχεια, να κάνετε την εισαγωγή του στην συλλογή με βάση την παραπάνω διαδικασία. Αν πατήσετε ΑΚΥΡΟ, ο κειμενογράφος κλείνει χωρίς να κάνετε εισαγωγή του κειμένου σας στην συλλογή. Η μορφοποίηση γίνεται μόνο μέσα από τον κατάλογο επιλογών (μενού).
- Για την δημιουργία αρχαίου κειμένου, ενεργοποιείται ο κειμενογράφος (βλέπε παρακάτω)

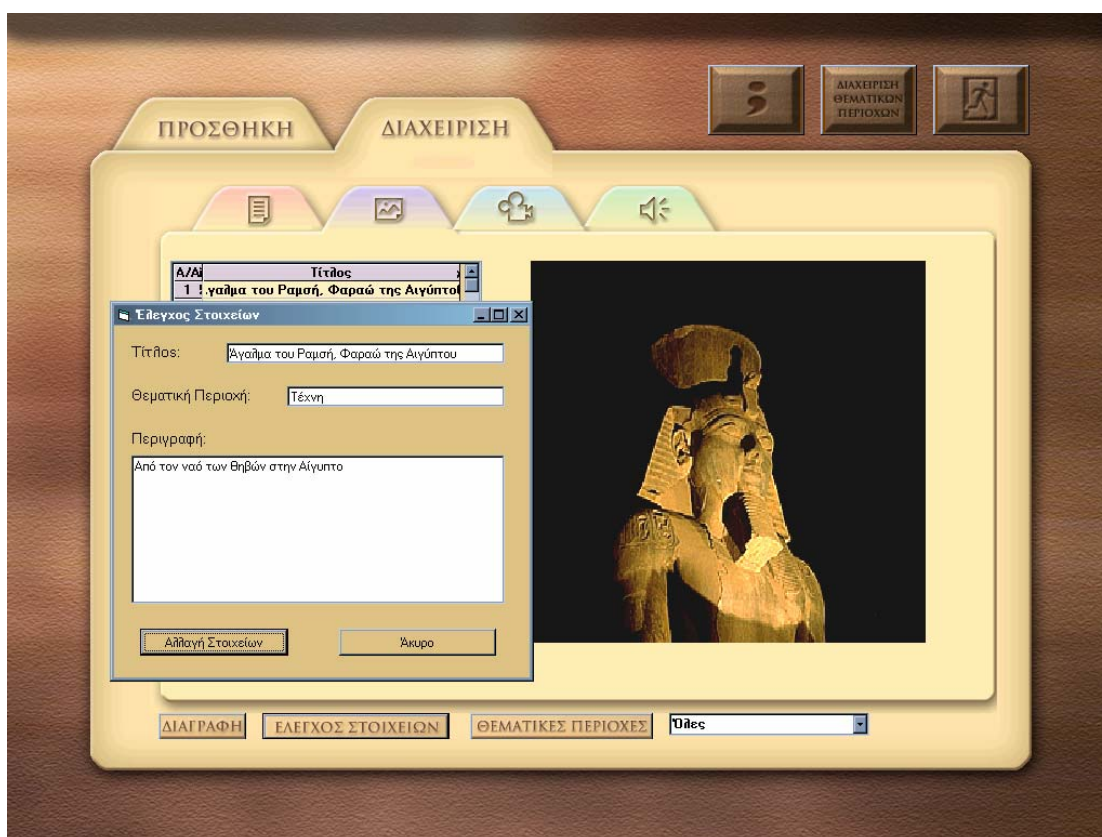
Εικόνα 14: Η βιβλιοθήκη της βάσης δεδομένων του λογισμικού

Οι θεματικές περιοχές που έχουν καταχωρισθεί αντιστοιχούν στα βιβλία της Βιβλιοθήκης της κύριας εφαρμογής του λογισμικού. Αν καταχωρίσετε στην θεματική περιοχή Εισαγωγικά Κείμενα, θα δείτε τα κείμενα αυτά μέσα από την επιλογή ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΧΡΗΣΤΗ της κύριας εφαρμογής. Στα κείμενα αυτά μπορείτε να πραγματοποιήσετε διασυνδέσεις (βλ. επόμενη παράγραφο).

Λειτουργία ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ υλικού:

- Για να κάνετε μεταβολή των στοιχείων ενός αρχείου της βιβλιοθήκης ή και διαγραφή του, επιλέγετε το εικονίδιο της ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ.
- Επιλέγετε το είδος του αρχείου (εικόνα, ήχος, κείμενο ή video) ή/και την θεματική περιοχή από τον κατάλογο, ενεργοποιώντας τα αντίστοιχα εικονίδια της οθόνης. Ανάλογα με την επιλογή σας διαμορφώνεται και ο κατάλογος των τίτλων με αλφαβητική σειρά.
- Επιλέγετε τον τίτλο που επιθυμείτε από τον κατάλογο και το αρχείο θα εμφανιστεί στο πλαίσιο στο δεξί μέρος της οθόνης.

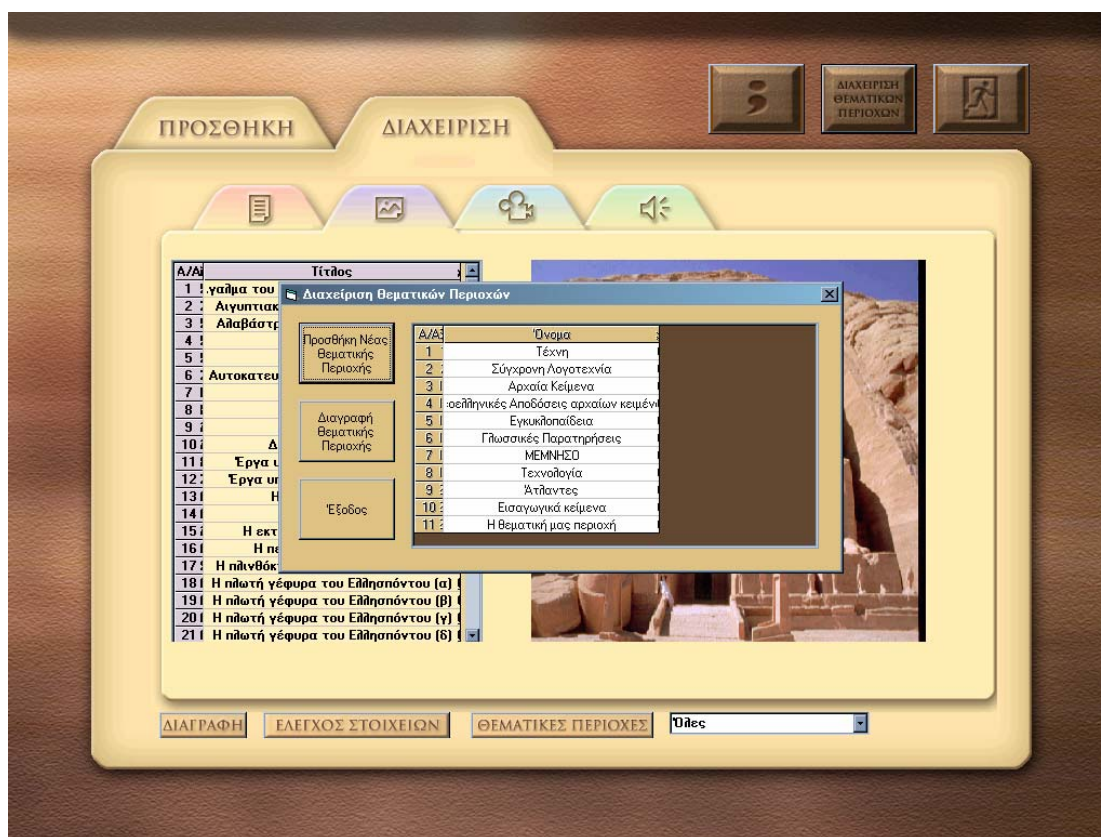
- Αν επιλέξετε ΕΛΕΓΧΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, τότε η φόρμα εμφανίζεται συμπληρωμένη με τα στοιχεία που είχατε ήδη καταχωρίσει και μπορείτε να κάνετε τις διορθώσεις σας πατώντας το εικονίδιο ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, το οποίο σας οδηγεί στην φόρμα των ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ. **ΠΡΟΣΟΧΗ:** Το πρόγραμμα δεν επιτρέπει την χρήση μονών και διπλών εισαγωγικών (" "). Ο τίτλος δεν μπορεί να ξεπερνά τους 40 χαρακτήρες και η περιγραφή τους 254.
- Η ΔΙΑΓΡΑΦΗ σας επιτρέπει να διαγράψετε ένα καταχωρημένο αρχείο μαζί με όλες τις πληροφορίες που το συνοδεύουν.
- Μπορείτε να κάνετε διορθώσεις σε ένα κείμενο που έχετε ήδη εισαγάγει με την ακόλουθη διαδικασία: εμφανίζετε στην οθόνη της ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ το κείμενο που θέλετε να διορθώσετε, επιλέγετε με το ποντίκι το κείμενο και κάνετε αντιγραφή (control+c). Στην συνέχεια, επιλέγετε ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ από την ΠΡΟΣΘΗΚΗ και κάνετε επικόλληση (control+v). Αφού πραγματοποιήσετε τις διορθώσεις σας, ακολουθείτε την διαδικασία εισαγωγής νέου κειμένου και, τέλος, σβήνετε το αρχικό κείμενο από την ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

Εικόνα 15: Διαχείριση υλικού στην βιβλιοθήκη της βάσης δεδομένων

Λειτουργία ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ:

- Ενεργοποιείτε το εικονίδιο της ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ.
- Ενεργοποιείτε την ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ, πληκτρολογείτε στην φόρμα που εμφανίζεται την νέα Θεματική Περιοχή και πατάτε ΠΡΟΣΘΗΚΗ ή ΑΚΥΡΩΣΗ. **ΠΡΟΣΟΧΗ:** η νέα θεματική περιοχή θα είναι διαθέσιμη μετά την επανεκκίνηση του προγράμματος.
- Ενεργοποιείτε την ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ, επιλέγετε την Θεματική Περιοχή που θέλετε να διαγράψετε και πατάτε ΔΙΑΓΡΑΦΗ. Προϋπόθεση είναι να έχετε κάνει οι ίδιοι την εισαγωγή της Θ.Π. που θέλετε να διαγράψετε. Οι Θ.Π. που έχουν καταχωρισθεί από τον Κατασκευαστή δεν διαγράφονται.

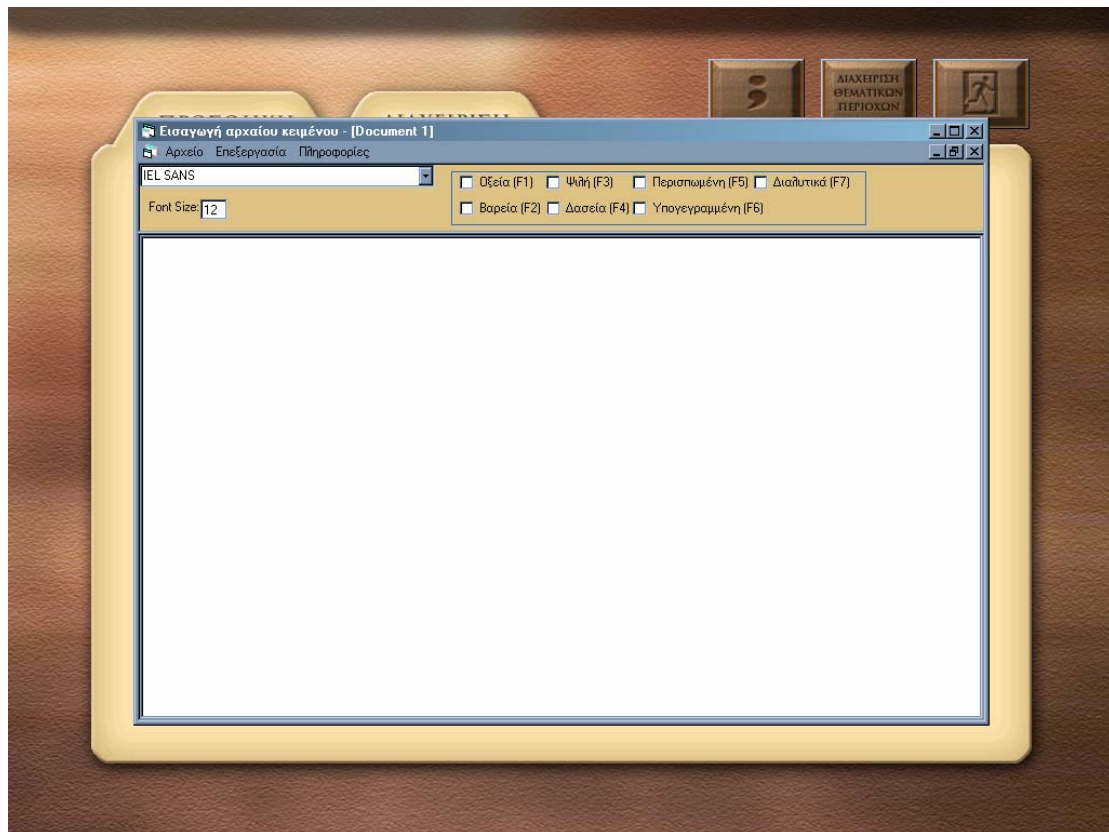

- Κλείνετε την φόρμα πατώντας ΕΞΟΔΟ.

Εικόνα 16: Διαχείριση θεματικών περιοχών στην βάση δεδομένων του λογισμικού

3.5.2 Κειμενογράφος για πληκτρολόγηση αρχαίων κειμένων

Στο πρόγραμμα αυτό μπορείτε να πληκτρολογήσετε τόνους και πνεύματα στην γραμματοσειρά IELSANS, την οποία επιλέγετε από τον κατάλογο των γραμματοσειρών. Για να το κάνετε αυτό, πατήστε τα πλήκτρα F1 ως F7, δίπλα στα οποία αναφέρονται οι αντιστοιχίες τους, μαζί με το γράμμα που θέλετε. Αν, για παράδειγμα, θέλετε να πληκτρολογήσετε το γράμμα άλφα με ψιλή, βαρεία και υπογεγραμμένη, πληκτρολογείτε F2+F3+F6+α. Οι ίδιες επιλογές μπορούν να γίνουν και με το ποντίκι, σημειώνοντας x στο αντίστοιχο τετραγωνάκι. Μπορείτε να επιλέξετε και το μέγεθος των γραμμάτων που θέλετε (από τον κατάλογο ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ>ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΙΡΑ>SIZE). Παρέχονται οι δυνατότητες Αντιγραφής, Αποκοπής, Επικόλλησης και Διαγραφής, οι οποίες είναι αντίστοιχες των εντολών του επεξεργαστή κειμένου WORD. Όλες οι παραπάνω δυνατότητες παρέχονται μέσω του καταλόγου “Επεξεργασία”. Η IELSANS είναι μια γραμματοσειρά που δουλεύει με το αγγλικό πληκτρολόγιο. Αυτό σημαίνει ότι, αν χρησιμοποιήσετε γραμματοσειρά πέραν της IELSANS, για να πληκτρολογήσετε ένα νεοελληνικό κείμενο και, στην συνέχεια, επανέλθετε στην IELSANS, πρέπει να επιστρέψετε στο αγγλικό πληκτρολόγιο. Για να βγείτε από το πρόγραμμα, επιλέξτε Αρχείο>Εξοδος, οπότε θα μεταβείτε στην φόρμα ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.

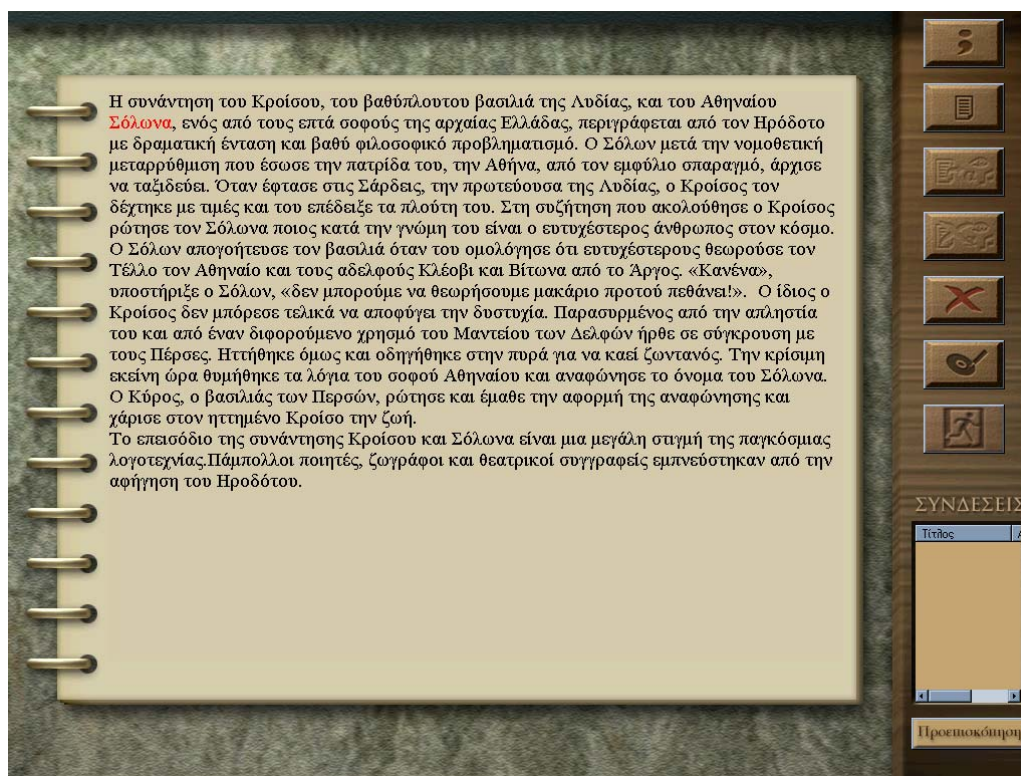

Εικόνα 17: Κειμενογράφος για εισαγωγή αρχαίου κειμένου

3.6 Διασυνδέσεις

Το πρόγραμμα αυτό σας επιτρέπει να δημιουργήσετε θερμές λέξεις σε ένα κείμενο της πολυμεσικής βιβλιοθήκης, οι οποίες θα οδηγούν σε άλλα κείμενα, εικόνες, ήχους ή video (καταχωρισμένα επίσης στην πολυμεσική βιβλιοθήκη).

Εικόνα 18: Κείμενο με διασυνδέσεις

Βασικές λειτουργίες:

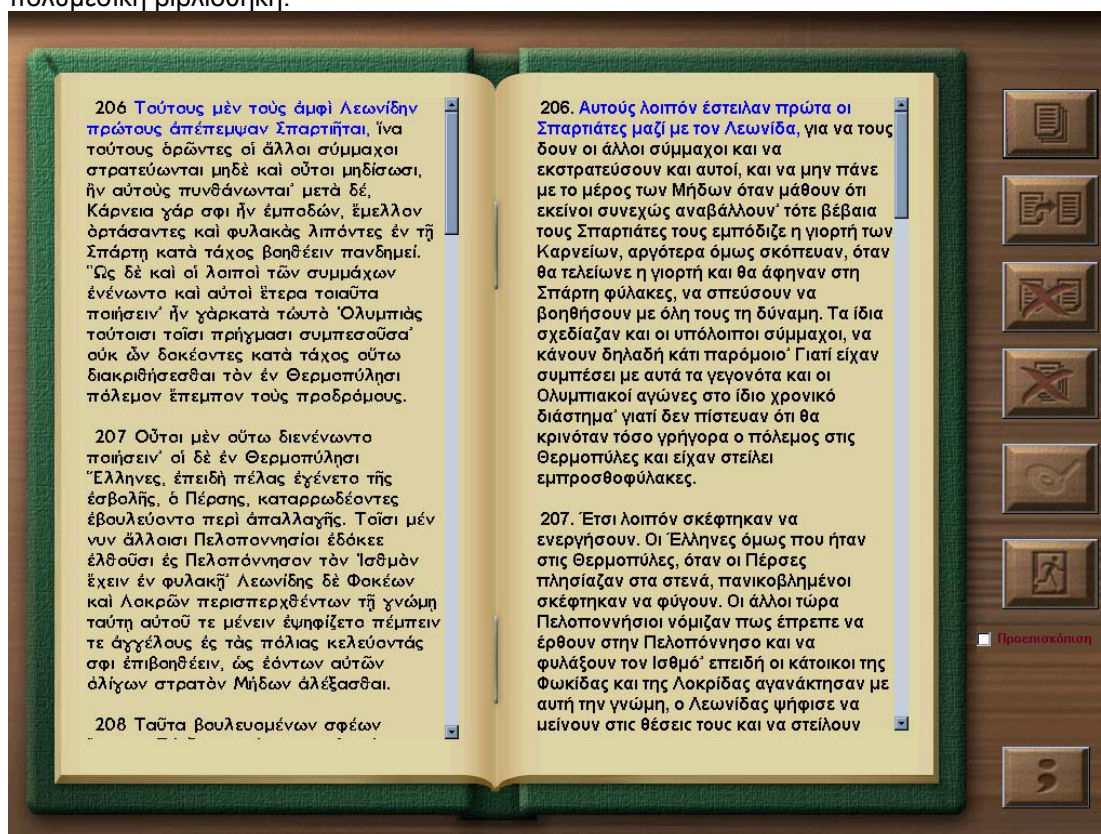
- Με την ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ εμφανίζεται ένας κατάλογος που περιέχει αλφαβητικά όλα τα κείμενα. Αν επιλέξετε μία από τις Θεματικές Περιοχές (η φόρμα αναζήτησης σας παρέχει αυτή την δυνατότητα), ο κατάλογος μικραίνει σημαντικά.
- Πατάτε επάνω στον τίτλο που σας ενδιαφέρει με το ποντίκι σας και ενεργοποιείτε την ΕΠΙΛΟΓΗ. Το κείμενο που επιλέξατε εμφανίζεται στην οθόνη. Πατώντας ΑΚΥΡΩΣΗ, η φόρμα ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ κλείνει.
- Επιλέγετε το τμήμα του κειμένου (συνήθως μια λέξη ή φράση) στο οποίο θέλετε να συνδέσετε ένα αρχείο. Για να το κάνετε αυτό, φέρνετε τον κέρσορα με το ποντίκι στην αρχή της λέξης, τον πατάτε, τον κρατάτε πατημένο και σύρετε το ποντίκι μέχρι να επιλέξετε ολόκληρη την λέξη ή φράση που επιθυμείτε. Με διπλό κλικ επάνω στην λέξη, μπορείτε να την επιλέξετε. Τότε θα δείτε ενεργοποιημένο το εικονίδιο της ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗΣ. Το πατάτε και εμφανίζεται ο κατάλογος με τους τίτλους όλων των αρχείων της πολυμεσικής βιβλιοθήκης.
- Μπορείτε να επιλέξετε το είδος του αρχείου από τον κατάλογο (εικόνα, ήχος κ.ά.) και να κάνετε προεπισκόπηση του. Αφού βεβαιωθείτε ότι βρήκατε το αρχείο που επιθυμείτε, ενεργοποιείτε την ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ, διαφορετικά κάνετε ΑΚΥΡΩΣΗ της διαδικασίας. Προκειμένου για διευθύνσεις στο διαδίκτυο, επιλέγετε Σελίδες Διαδικτύου, συμπληρώνετε την διαδικτυακή διεύθυνση που επιθυμείτε και, αν χρειαστεί, πατάτε και το βέλος που βρίσκεται δεξιά της περιοχής της ηλεκτρονικής διεύθυνσης. Όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία, η λέξη ή φράση στην οποία έχει γίνει η σύνδεση είναι κόκκινη. Η διαδικασία αντιστοίχισης μπορεί να επαναληφθεί όσες φορές επιθυμείτε σε κάθε κείμενο. **ΠΡΟΣΟΧΗ:** δεν μπορείτε να κάνετε περισσότερες από μία συνδέσεις σε κάθε λέξη του κειμένου.
- Η διαδικασία της ΑΦΑΙΡΕΣΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗΣ πραγματοποιείται όταν φέρετε τον κέρσορα επάνω στην λέξη ή φράση που έχει κάποια σύνδεση και ενεργοποιήσετε το αντίστοιχο εικονίδιο. Το πρόγραμμα ζητά επιβεβαίωση πριν αφαιρέσει την αντιστοίχιση. Η ΑΚΥΡΩΣΗ ΟΛΩΝ εξασφαλίζει αφαίρεση όλων των συνδέσεων ενός κειμένου. Η

ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ολοκληρώνει την διαδικασία προσθήκης/αφαίρεσης συνδέσεων για ένα κείμενο.

- Με πάτημα επάνω σε μία σύνδεση (κόκκινη λέξη) φαίνεται στο κάτω δεξί μέρος της οθόνης ο τίτλος του αρχείου στο οποίο αναφέρεται και το εικονίδιο της ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ σας επιτρέπει να δείτε το αρχείο αυτό. Η διαδικασία συνδέσεων μπορεί να επαναληφθεί για περισσότερα κείμενα.
- Η έξοδος από το πρόγραμμα γίνεται με ενεργοποίηση του εικονιδίου ΕΞΟΔΟΥ. Πριν βγείτε από το πρόγραμμα, αυτό σας υπενθυμίζει να σώσετε τις αλλαγές σας σε ένα κείμενο, σε περίπτωση που δεν έχετε κάνει κάτι τέτοιο.

3.7 Παράλληλα κείμενα

Το πρόγραμμα των ΠΑΡΑΛΛΗΛΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ σας επιτρέπει να αντιστοιχίσετε μια πρόταση ενός κειμένου (αρχαίου κειμένου) με μια πρόταση ενός δεύτερου κειμένου (νεοελληνική απόδοση). Προϋπόθεση αποτελεί να είναι και τα δύο κείμενα καταχωρισμένα στην πολυμεσική βιβλιοθήκη.

Εικόνα 19: Παράλληλα στοιχισμένα κείμενα

Βασικές λειτουργίες:

- Με την ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ εμφανίζεται ένας κατάλογος που περιέχει αλφαβητικά όλα τα κείμενα. Η διαδικασία επιλογής του κειμένου μπορεί να διευκολυνθεί αν επιλέξετε την Θεματική Περιοχή στην οποία ανήκει. Η προεπιλεγμένη Θεματική Περιοχή για το πρώτο κείμενο είναι αυτή των αρχαίων κειμένων.
- Ακολουθείτε την ίδια διαδικασία για το δεύτερο κείμενο, στο οποίο η προεπιλεγμένη Θεματική Περιοχή είναι αυτή των νεοελληνικών αποδόσεων.
- Μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία επιλογής και των δύο κειμένων, το πρόγραμμα σας ζητά να συμπληρώσετε τον τίτλο της παράλληλης στοίχισης. **ΠΡΟΣΟΧΗ:** Το πρόγραμμα δεν

επιτρέπει την χρήση μονών και διπλών εισαγωγικών (" "). Αμέσως η οθόνη 'γемίζει' με τα δύο κείμενα. Μέσα από την ίδια φόρμα μπορείτε να επιλέξετε και τις ήδη υπάρχουσες παραλληλοποιήσεις κειμένων.

- Επιλέγετε το τμήμα του κειμένου (συνήθως φράση ή πρόταση) στο οποίο θέλετε να αντιστοιχίσετε τμήμα του δευτέρου κειμένου. Για να το κάνετε αυτό, φέρνετε τον κέρσορα με το ποντίκι στην αρχή της λέξης, τον πατάτε, τον κρατάτε πατημένο και σύρετε το ποντίκι μέχρι να επιλέξετε ολόκληρη την φράση ή πρόταση που επιθυμείτε. Επαναλαμβάνετε την ίδια διαδικασία για το δεύτερο κείμενο. Οι φράσεις που έχετε επιλέξει και στα δύο κείμενα έχουν κόκκινο χρώμα.
- Ενεργοποιείτε το εικονίδιο της ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗΣ και επαναλαμβάνετε την διαδικασία για όλο το κείμενο. Δεν μπορείτε να κάνετε αντιστοίχιση μιας φράσης με δύο φράσεις στο δεύτερο κείμενο. Το πρόγραμμα σας ενημερώνει για το γεγονός αυτό.
- Η διαδικασία της ΑΦΑΙΡΕΣΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗΣ πραγματοποιείται όταν φέρετε τον κέρσορα επάνω στην φράση που έχει κάποια σύνδεση και ενεργοποιήσετε το αντίστοιχο εικονίδιο. Το πρόγραμμα ζητά επιβεβαίωση πριν αφαιρέσει την αντιστοίχιση.
- Η ΑΚΥΡΩΣΗ ΟΛΩΝ εξασφαλίζει αφαίρεση όλων των συνδέσεων ενός ζεύγους κειμένων.
- Η ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ ολοκληρώνει την διαδικασία παραλληλοποίησης για ένα ζεύγος κειμένων.
- Η ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΙΣΗ επιτρέπει να δείτε όλες τις αντιστοιχίσεις που έχουν γίνει σε ένα ζεύγος κειμένων.
- Σε περίπτωση που το κείμενο είναι μεγαλύτερο από την οθόνη, τα βελάκια στο δεξιό μέρος σας επιτρέπουν να προχωρήσετε το κείμενο προς τα κάτω.

Η έξοδος από το πρόγραμμα γίνεται με την ενεργοποίηση του εικονιδίου ΕΞΟΔΟΥ.